

Sedan 1987 finns i Lund landets första professur i arkitektur - utlandsbyggande. Det föll sig därför naturligt att låta ett nummer av Tidskrift för arkitekturforskning behandla u-landsfrågor, när turen att vara ansvarig för tidskriften kom till Lund. Även om byggnadsforskning i u-land bara utgör en del av ämnet utlandsbyggande är det ändå ett vitt område. Vid sammanställningen av detta nummer har vi velat lägga tyngdpunkten på både u-land och arkitektur. Arkitektur skall då förstås i en vid bemärkelse, dvs som den fysiska miljöns gestaltning och dess betydelse för dess brukare.

Det är inte alltid så lätt att hitta u-landsforskare med arkitektutbildning som fördjupar sig i arkitekturfrågor. U-ländernas svårigheter, t ex den enorma bristen på bostäder, gör att man tvingas analysera sina frågor i ett ekonomiskt eller samhällsvetenskapligt perspektiv, varvid den fysiska miljöns gestaltning lätt kommer i skymundan. Det finns också få exempel på bra internationell forskning som kombinerar arkitekturfrågor med ett samhällsvetenskapligt perspektiv. Forskning som alltför ensidigt behandlar arkitekturfrågor riskerar å andra sidan att kringgå akuta problem och därför upplevas som oväsentlig.

Vi hoppas att detta nummer av tidskriften skall ge exempel på forskning där varken den ena eller andra sidan fått slagsida. Artikelsamlingen skall ses som ett kalejdoskop över vad som kan göras inom området. Att ge en heltäckande bild skulle vara omöjligt. Urvalet har istället i hög grad bestämts av vilka forskare som hörsammat vår anmodan att skriva artiklar för detta nummer. Den röda tråden består därför av temat arkitektur, i dess vida bemärkelse, och u-land.

Bland de tre recensionerna är de två sista långa och omfattande. Dessa recensioner har vållat mycket diskussioner inom den utvidgade redaktionsgrupp som granskat artiklarna. Egentligen ser vi dem mer som en sorts debattinlägg som tagit nyskrivna avhandlingar som utgångspunkt för en diskussion och analys av aktuella spörsmål. Avhandlingsförfattarnas egna utgångspunkter och teser har därmed kommit i andra hand. Vi hoppas att detta påpekande skall leda till en debatt om vilken form recensioner av böcker/avhandlingar skall ha i tidskriften. Skall de återge vad författaren faktiskt har gjort och sedan ge en kritisk granskning av detta, eller skall de vara något annat?

Ett annat spörsmål som redaktionsgruppen har brottats med är kravet på den höga vetenskapliga kvaliteten hos artiklarna som granskarna har krävt. Den har lett till både bortsällning och omarbetning av artiklar, som

kanske varit befogade. Men frågan dyker ändå upp, skall forskare i början av sin doktorandutbildning uppvisa samma erfarenhet av materialet samt samma skärpa i formuleringarna som disputerade forskare? En tidskrift som denna, med en förhållandevis smal läsekrets, borde vara ett forum för en stor grupp av forskare med varierande bakgrund och erfarenhet. Det borde finnas utrymme att publicera material som ännu inte är helt färdigbearbetat och som i sådan form kan leda till debatt och kommentarer. Vi är rädda för att den väg som tidskriften nu slagit in på uppfattas av många som alltför elitistisk och därför verkar avskräckande, både vad gäller medverkan och läsning.

redaktionen

*